

FORMAREA COMPETENȚEI DE COMUNICARE LA STUDENȚII ALOLINGVI PRIN METODE INTERACTIVE

Liuba PETRENCO, dr., conf. univ.

Summary

With social change, political and cultural that occurred in recent years is an increase in the need for training communicative competence in Romanian, both at native speakers and for people who are Romanian is a second language for communication, be a foreign language. This quantitative change is dictated by the opening of our country obtained for European countries has heightened interest in the Romanian language from foreigners, but the need for accurate and fluent communication, from the natives. The formation of this competence in didactic Romanian as target language has become a priority.

Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi specifică că pentru a comunica este nevoie de a poseda abilitatea de exprimare și de interpretare a gândurilor, sentimentelor, faptelor și opiniilor, atât în formă scrisă, cât și orală. Este necesară formarea vorbitorului pe cele patru deprinderi integratoare: audiere, vorbire, citire și scriere, și o interacțiune lingvistică adecvată și creativă, în diverse contexte sociale și culturale: în educație și formare, la muncă, acasă și în timpul liber [1].

Comunicarea reprezintă nu doar schimbul de mesaje între cel puțin două persoane, din care una emite (exprimă) o informație și cealaltă o recepționează (înțelege), cu condiția ca partenerii să cunoască codul (să cunoască aceeași limbă). Limbajul corpului (mesaje transmise prin tonalitatea vocii, expresia feței, poziția corpului, gesturi, etc.) reprezintă, de asemenea, o parte importantă a comunicării. O bună comunicare presupune combinarea armonioasă a limbajului verbal (mesaje transmise oral, scris și citit) cu cel nonverbal (exprimat prin semne, gesturi, desene).

După cum menționează Gheorghe Cristina [3], comunicarea se realizează pe trei niveluri – dintre care, cel *logic* (cel al cuvintelor), reprezintă doar 7% din totalul actului de comunicare, 38% are loc la nivel *paraverbal* (ton, volum, viteză de rostire) și 55% la nivel *nonverbal* (expresia facială, poziția, mișcarea etc.)

Această informație este necesară în condițiile în care formarea competenței de comunicare este realizată prin aplicarea unor tehnici de lucru interactiv, de grup.

Noua perspectivă pedagogică deplasează accentul de pe acumularea de cunoștințe pe dobândirea de competențe și propune aplicarea modelului comunicativ-funcțional în predare. Acest lucru presupune studiul integrat al limbii române, al comunicării în baza textului literar și nonliterar. În acest context, competența de comunicare presupune nu atât reproducerea itemilor memorati, cât un sistem de strategii creative care îl ajută pe student să înțeleagă unitățile lingvistice studiate în text. Așadar, în procesul de formare a competenței de comunicare accentul se pune nu pe dobândirea unui anumit volum de cunoștințe despre sistemul fonetic, gramatical etc. al limbii studiate, ci pe utilizarea în practică a cunoștințelor, fapt care stă la baza unei comunicări interpersonale.

În așa fel, procesul de învățare apare ca o înlănțuire de situații de comunicare cu specific didactic. Fiecare situație este interpretată ca un ansamblu de circumstanțe în cadrul cărora se aplică actul de comunicare, anturajul fizic și psihosocial în care acest act are loc [2,52].

În procesul de formare și dezvoltare a competenței de comunicare responsabil de rezultat este nu doar profesorul, ci și studentul. Efortul personal depus de fiecare student în înțelegerea și conștientizarea fenomenelor lingvistice este deosebit de important în aplicarea lor în relațiile interpersonale, de grup. Activitățile de grup sunt un factor indispensabil apariției și construirii învățării personale și colective.

Activitatea în grup facilitează efectuarea sarcinii, deoarece în cadrul grupului se vehiculează și se pune în valoare o cantitate de informații mai mare decât cea a oricăruia dintre membrii sai.

Activitățile în cadrul grupului de studenți pe lângă faptul că necesită efort comun în rezolvarea unor probleme de interes general, contribuie la socializarea membrilor grupului prin educația ajutorului reciproc,

acceptării unor puncte de vedere diferite, ascultarea activă, toleranță etc., contribuind la stabilirea unui climat de înțelegere în interiorul grupului.

Strategia învățării prin metode interactive oferă studenților ocazia de a-și concretiza nevoia de a lucra împreună într-un climat colegial de cooperare și de sprijin reciproc. Activitățile în grup completează posibilitățile învățării individualizate prin desfășurarea proceselor interpersonale, prin stabilirea unor contacte interpersonale, prin acomodarea la situații noi, prin respectarea și tolerarea opiniilor celorlalți. Menționăm următoarele avantaje ale activităților interactive de grup:

- activitatea de grup este stimulativă, generează responsabilitate în rezolvarea sarcinilor complexe, în obținerea soluției corecte;
- stimulează efortul și productivitatea individului;
- este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare;
- oferă posibilitatea de aplicare și sintetizare a cunoștințelor în moduri variate și complexe;
- însușirea unor cunoștințe prin comunicare, ce aduce la o memorare mai bună a materiei decât în cazul lucrului individual;
- dezvoltă capacitățile studenților de a lucra împreună, componentă importantă pentru viitoarea lor activitate profesională.

Propunem cele mai eficiente metodele și tehnicile interactive de grup, care pot fi clasificate în:

1) *metode de predare-învățare interactivă în grup:*

- metoda predării/învățării reciproce;
- mozaicul;
- citirea cuprinzătoare;
- cascada;
- metoda învățării pe grupe mici;
- metoda turnirurilor între echipe;
- metoda schimbării perechii;
- metoda piramidei;
- învățarea dramatizată etc.

2) *metode de cercetare în grup:*

- proiectul de cercetare în grup;
- experimentul pe echipe;
- portofoliul de grup etc.

Este necesar de subliniat că învățarea prin metode interactive presupune observarea, implicarea și participarea directă a profesorului. Aprobarea sau dezaprobarea de către grup, evaluarea, recunoașterea și acceptarea în grup sau, din contră, marginalizarea și respingerea de către membrii grupului vor influența comportamentul studentului.

Pentru a facilita și moderniza învățarea prin metode interactive se recomandă organizarea lecțiilor desfășurate pe grupuri mici.

În așa fel, învățarea prin metode interactive dezvoltă capacitatea de a lucra împreună, completând învățarea individualizată, și acordă, în același timp, o importanță considerabilă dimensiunii sociale, prin formarea competenței de comunicare interpersonală. Aplicând metodele interactive de grup în lucrul cu studenții alolingvi este important să ținem cont de avantajele și dezavantajele acestor metode, având în vedere că doar o bună organizare a acestor activități vor aduce la rezultatele așteptate.

Bibliografie

1. Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, Starsbourg, Diviziunea Politicii Lingvistice, Consiliul European, Tipografia Centrală, Chișinău, 2003.
2. Cristea, S., Dicționar de termeni pedagogici, Litera Internațional, Chișinău-București, 2000.
3. [www.psiholog-logoped.ro/doc_4_Ce-este comunicarea...](http://www.psiholog-logoped.ro/doc_4_Ce-este_comunicarea...)[2.04.2015].